

Kulturális és Sport Esélyteremtési Intézkedési Program

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Kulturális és Sport Esélyteremtési Intézkedési Programjának célja, hogy egyéni, intézményi és társadalmi szinten is érzékelhető változást érjen el, amelyek eredményeként az eltérő méretű és profilú intézményekben vagy nevelőszülőknél élőellátottak és kliensek számára személyre szabott, rugalmas, tervezhető és fenntartható kulturális és sport tevékenység biztosítható, és amely folyamat mentén a „betegből”, továbbá a „kliensből” a szolgáltatást igénybevevő „partner” válik.

Ebben a folyamatban az egyéni szinten növekszik az igénybevevők aktivitása, fejlődnek a kognitív, személyes, és szociális készségeik, megerősödik az önálló életvitelhez szükséges önrendelkezés szerepe, csökken a személyek intézményfüggősége és ezzel párhuzamosan a társadalmi életből való kirekesztettségük. Ennek a folyamatnak szerepe lehet a kitagolásra való alkalmasság megállapításában vagy annak fejlesztésében is

Az intézmények szintjén, a Program megvalósításának eredményeként megerősödhet a szolgáltatói szemlélet, az intézmények módszertani szerepe, és elősegíthető a helyi közösségek életébe való bekapcsolódásuk. A Program elősegíti az Intézményi Férőhely Kiváltás Országos Programra vonatkozó kormányhatározatban megfogalmazott célok teljesülését a partnerség hangsúlyos megjelenítésével, továbbá támogatja a kitagolási folyamatot a szolgáltatás központú megközelítéssel. A Program a szolgáltatói szerep biztosításával a kitagolási folyamat teljes megvalósulási időszakára érvényes szerepet és szemléletet biztosít mind az intézményekben ellátottaknak, mind az ott dolgozóknak.

I. A Program szempontrendszere

Célszerű a sport és a kulturális területre vonatkozó programokat egymással kapcsolatban álló, egymás eredményeire építeni képes, mégis külön rendszerben megfogalmazott programként kezelni. Tekintettel kell lennünk az intézmények eltérő szakember és igénybevevői létszámára, szakmai és infrastrukturális adottságaira.

Építeni kell a már működő, az egyes intézmények, közösségek által saját igényeik kielégítésére megalkotott gyakorlatokra és tevékenységekre. Az összegyűjtött helyi jó gyakorlatok közül azonosítani kell azokat, amelyek országosan, rendszerszinten beépíthetőek.

A Program kialakításakor az ésszerű beruházás követelményeinek érvényesítése érdekében feltétlenül szükséges az **1257/2011. (VII.21.) a fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásának stratégiájáról és a végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról** szóló kormányhatározatban érintett, a Főigazgatóság fenntartásában működő intézmények megkülönböztetett kezelése az esetleges beruházások, eszközbeszerzések tekintetében. A Program kialakításakor hangsúlyt kell fektetni a Főigazgatóság fenntartásában működő intézmények lakóinak életkori sajátosságaira, továbbá az esélyteremtés és esélykiegyenlítésnek ki kell terjednie a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására, valamint az intézményekben lakó lányok, nők körülményeire. A Program megvalósítása során különös hangsúlyt kapnak azon szempontok és alkalmazandó eszközök, amelyek támogatják egyes gyermekotthonok kiváltási folyamatát.

II. A Program alapelvei

II/1. A célcsoport integrációjának és önálló életvitelének elősegítése

A célcsoport tagjai számára a szociális rehabilitáció részeként fontos, hogy egyéni szinten is fejlődjenek, képessé váljanak saját jogon is részt venni kulturális és sporttevékenységekben, ami lehetőséget teremt a közösségi életben való részvételre.

II/2. Helyi értékek, helyi közösségek megszólítása és bevonása

A célcsoport integrációját és a helyi közösségek bevonását is erősítheti, ha az intézmények a helyi kulturális és sportélet aktív szereplőivé válnak.

Együttműködési megállapodásokkal segítjük az intézményeket abban, hogy a számukra elérhető távolságban lévő TAO kedvezményben részesült kulturális és sportszervezeteknek ún. közösségi használati lehetőségeket biztosítsanak.

II/3. A célcsoport egészének megszólítása

Fontos, hogy a Program olyan konkrét tevékenységeket biztosítson, amelyek esélyt adnak az eltérő korú, nemű, fizikai és mentális állapotú, érdeklődésű igénybevevői csoport valamennyi tagjának.

II/4. Hozzáférhetőség biztosítása

A Program alapján megvalósítandó bármely tevékenységgel szemben alapvető követelmény a fizikai és infó-kommunikációs akadálymentesség és az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása. Ebben a tekintetben alapelv az egyetemes tervezés elve a 2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló jogszabályban megfogalmazottak szerint.

II/5. Fenntarthatóság biztosítása

A Program alapján megvalósuló fejlesztésekkel és tevékenységekkel szemben követelmény, hogy azok biztosítása a nagy intézményektől kezdve a kis létszámú lakásotthonokig, minden érintett részére hosszútávon is megoldható legyen.

II/6. Rugalmasság

A fejlesztésekkel és a tevékenységekkel kapcsolatos fontos elvárás, hogy azok a szolgáltatást biztosító intézmények helyett az azt igénybe vevő személyek szükségleteihez igazodjanak, és hogy ne csak a jelenlegi, hanem a jövőbeni modellezhető állapotokra is koncentráljanak.

II/7. Költséghatékonyság

Elsődleges a meglévő kapacitások jobb kihasználásának biztosítása, a kultúrára és sportra fordítható források megtervezése a rendszer egészén belül. Költséghatékonyság és forrás bevonás szempontjából fontos, hogy a Program kapcsolódási pontjait létrehozzuk az országos sport, kulturális, turisztikai és akadálymentesítési fejlesztésekhez. Szintén élni kell a szponzoráció lehetőségével a társadalmi felelősségvállalási tevékenységek megfelelő bekapcsolásával, illetve a Programban szereplő tevékenységek támogatási lehetőségeinek felajánlásával.

II/8. Tervezhetőség

Fontos a Program eredményességét igazoló indikátorokat meghatározása, a sportra, kultúrára és üdültetésre fordítható források elemzése és felülvizsgálata.

II/9. Gyermek és ellátotti jogok védelme és érvényesítése

A Program egyik kiemelt célja, hogy a tervezett aktivitások és tevékenységek képesek legyenek egy újabb szociális hálóként funkcionálni mind a szociális, mind pedig a gyermekvédelem területén az összes SZGYF által fenntartott intézmény bevonásával, ezáltal lehetővé téve, hogy a Program megvalósítása során alkalmazott eszközök hosszú távon támogassák az ellátottak szociális integrációját.

II/10. Ellátottak lelki gondozása

Valamennyi ellátotti csoport esetében alapvető szükséglet, a szabadidős tevékenységek mellett a megfelelő lelki gondozás megszervezése. A lelki gondozás és a hitélet szerves része a személyes kibontakozásnak, és a társadalmi beilleszkedésnek, így szükséges biztosítani az intézményi ellátotti kör és szolgáltatás igénybe vevők számára a szervezett lelki gondozáshoz való hozzáférést. Ennek megszervezése érdekében együttműködési kereteket kell kialakítani a történelmi egyházakkal illetve a történelmi egyházak által működtetett ilyen jellegű szolgáltatásokkal.

Függelék és Melléletek

A program tevékenységeinek jogszabályi háttérét a **Függelék tartalmazza.**

A program tevékenységeit és azok költségeit a **Sport -, Kulturális Esélyteremtési Intézkedési Program** konkrét intézkedéseit bemutató **1. számú melléklet tartalmazza.**

Az intézkedések végrehajtásához szükséges forrásokat feltüntető 2016. évi költségtervet, valamint a 2017. és 2018. évre tervezett forrásokat a **2. számú melléklet tartalmazza.**

**A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Kulturális és Sport Esélyteremtési Intézkedési
Programját megalapozó legfontosabb jogszabályok**

- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről
- 316/2012. (XI. 13.) Korm. rendelet a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságról
- 15/2015. (IV. 7.) OGY határozat az Országos Fogyatékossgügyi Programról (2015-2025.)
- 1653/2015. (IX. 14.) Korm. határozat az Országos Fogyatékossgügyi Program végrehajtásának 2015-2018. évekre vonatkozó Intézkedési Tervéről;
- COM(2010) 636 Európai fogyatékossgügyi stratégia 2010–2020: megújított elkötelezettség az akadálymentes Európa megvalósítása iránt

A Sport és Kulturális Esélyteremtési Intézkedési Program 2016. évi konkrét intézkedései

Miután a 316/2012. (XI. 13.) Korm. rendelet 3.§/1/n. pontja alapján elfogadott Program elsődleges célja, hogy az egyes intézményi szolgáltatások igénybevevői szabadidejüket tevékenyen töltsék el, az érdeklődésüknek, képességeiknek, mentális és egészségi állapotuknak megfelelő szolgáltatásokban részesüljenek, ezért különösen fontos, hogy a Program kialakításakor megfogalmazott egyes tevékenységek a legszélesebb értelemben vett integrációt biztosítsák az egyes célcsoportok számára mind a sport, mind pedig a kultúra területén.

A Program komplexitása miatt elengedhetetlen a beavatkozási területekhez kapcsolódó korszerű és egységes szemléletű társadalmi kommunikációs tevékenység. A kulturális és sportteljesítményekre épülő kommunikáció társadalmi beilleszkedést segítő szerepe mellett hangsúlyos, hogy a célcsoport számára is példaképeket teremtsen. Tekintettel arra, hogy a program elemei egy-egy konkrét projekt lefuttatásában nyilvánulnak meg, szükség van egy olyan szervezetre létrehozására, amely az egyes projektek lebonyolítása kapcsán ellátja az integrátori szerepet. Ez a 2016-ban megalakítandó SZGYF EKSE feladata lesz, amely a Programban megjelölt projektekhez rendelt tevékenységek tekintetében elvégzi az operatív, gyakorlati feladatokat. A tervezett egyesületben a különböző szakosztályok és bizottságok révén egy országos partneri együttműködési hálózattal biztosítható, hogy a Programban meghatározott célok teljesüljenek.

A program 7 komplex területen tervez tevékenységeket:

- 1. Ellátottak sport és kulturális eseményekre való eljutásának biztosítása**
- 2. Helyi, regionális és országos rendezvények szervezése, az azokon való részvétel támogatása**
- 3. Központi raktár és tudástár kialakítása és üzemeltetése a szükséges animátori stáb kialakítása és felkészítése, valamint szakemberek képzése**
- 4. Turisztika, Üdültetés, Hagyományőrzés**
- 5. Tehetségkutatás, tehetséggondozás tehetségmenedzsment**

6. Esélyteremtési események, eredmények, tevékenységek kommunikációja, PR tevékenység, társadalmi szemléletformálás

7. Lelki gondozás

Operatív megvalósító: Az SZGYF érintett szervezeti egységeinek bevonása mellett operatív megvalósító szervezetként kerül megalapításra az **SZGYF Esélyteremtési Kulturális és Sport Egyesület (SZGYF EKSE)**.

Stratégiai partnerségi kapcsolatok: Tekintettel a tevékenységek komplexitására, széleskörű együttműködői partneri kapcsolatok kialakítása szükséges az alábbi stratégiai partnerségi megállapodásokon keresztül.

Országos sportszövetségek, sportági szakszövetségek és sportegyesületek

- Magyar Labdarúgó Szövetség
- Magyar Olimpiai Bizottság
- Magyar Paralimpiai Bizottság
- Magyar Természetjáró Szövetség
- Magyar Speciális Olimpia
- Fogyatékosok Országos Diák és Szabadidősport Szövetsége
- Magyar Kosárlabdázók Országos Szövetsége
- Magyar Jégkorong Szövetség
- Magyar Kézilabda Szövetség
- Magyar Birkózó Szövetség
- Magyar Asztalitenisz Szövetség
- Magyar Sakkszövetség
- Kiemelt budapesti sportegyesületek (MTK, Ferencváros, Újpest, Honvéd, Vasas, BVSC)
- NIKÉ Sportegyesület
- FNSB HÍD SE

Szakmai együttműködő intézmények és civil partnerek:

- Cseppkő Gyermekotthon
- Kossuth Zsuzsa Gyermekotthon és Általános Iskola
- Ability Park Program
- Mozgássérült Emberek Rehabilitációs Központja
- Vakok Állami Intézete
- Reménysugár Habilitációs Intézet
- Magyar Teátrumi Társaság
- Országos Széchenyi Könyvtár
- Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
- Fővárosi Állat és Növénykert
- Magyar Házak Nonprofit Kft.
- Magyar Turizmus Zrt

Fontos hangsúlyozni, hogy a Program megvalósítása során a fent megnevezett kiemelt szakmai együttműködő partnerek mellett szoros és intenzív együttműködést tervezünk kialakítani az SZGYF megyei kirendeltségeivel, és rajtuk keresztül azon intézményekkel, akik igényt tartanak a programba való részvételre. A Program végrehajtása kapcsán egyértelmű célkitűzés, hogy megyénként egy szociális, valamint egy gyermekvédelmi intézménnyel stratégiai szintű együttműködési mechanizmust alakítunk ki, így ezek az intézmények megyei bázisként is szolgálnak majd a Program szervezésekor. A „bázis” intézmények kiválasztása a program hivatalos indulásakor kezdődik meg.

1. Tevékenység: Sport- és kulturális események látogatásának támogatása

Felelős: Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Esélyteremtési Főosztály

Határidő: folyamatos

Leírás: Az intézményi ellátottak részére sport és kulturális rendezvényekre való bejutás biztosítása. Egyedi helyi és központi együttműködési megállapodások kötésével a helyi sporteseményektől az országos szintig. Az MTK Budapest Zrt. és a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság már meglévő megállapodás mintájára együttműködés kialakítása a Magyar Labdarúgó Szövetséggel az NB.I.-es és a válogatott labdarúgó mérkőzések ingyenes – vagy kedvezményes – látogatásáról, illetve hasonló módon a kiemelt sportági szakszövetségekkel és sportegyesületekkel. A kulturális események esetében az alapelveknek megfelelően elsősorban a helyi színházi előadások és tájelőadások, valamint az előadói estek, koncertek, kiállítások látogatásának támogatása a cél. Ezen belül a konkrét feladat az egyéni igényeket jobban figyelembe vevő, a nem elsősorban csoportos látogatásokra irányuló rendszer kialakítása. A tevékenységhez kapcsolódó részfeladat, az egyes budapesti színházakkal kötött korábbi megállapodásokhoz hasonlóan a vidéki színházakra vonatkozó megállapodások megkötése, a MagyarTeátrumi Társaság és a Magyar Színházi Társasággal. Hasonló megállapodások előkészítése és megkötése a legjelentősebb múzeumokkal, művelődési házakkal és jegyirodákkal.

Tervezett együttműködői kör: Az országos sportági szakszövetségek, a helyi vagy területi sportszervezetek, illetve a kulturális területen kiemelt partnerként az országos színházi szakmai szervezetek, továbbá a vidéki színházak, kulturális intézmények, és jegyirodák. A program folytatásaként előkészítésre kerül a nem Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartású szervezetek, mint kedvezményezettek bevonása.

Tervezett forrás: Az SZGYF által az Esélyteremtési Intézkedési Programban nevesített tevékenységek finanszírozását elkülönített forrás biztosítja, mind a sport, mind a kulturális események esetében, illetve egyéb forrásként be kell kapcsolni a pályázati támogatásokat, a versenyszférából társadalmi felelősségvállalásként elérhető szponzorációkat, valamint az SZGYF, illetve az általa irányított intézmények már meglévő alapítványait is.

2. Tevékenység: Helyi, regionális és országos rendezvények szervezése, az azokon való részvétel támogatása

Felelős: Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Esélyteremtési Főosztály

Határidő: folyamatos

A helyi és regionális eseményeket pályázati úton támogatjuk (eseményenként 50.000 – 200.000 Ft-ig terjedő összegekkel), míg az országos szintű rendezvényeket és bajnoki (lépcsőzetesen kialakítandó felmenő rendszerben) sorozatokat pedig az SZGYF EKSE koordinálásában szervezzük meg.

Leírás: A tevékenység tartalmazza a meglévő versenyek és események listázását, a jó gyakorlatok gyűjtését. Ehhez kapcsolódóan fontos információk megosztása az érintettekkel. Ehhez a jelenlegi rendszeres hírlevelek mellett szükség van éves/féléves/negyedéves esemény naptárak szerkesztésére és kiadására.

A korábbi évek tapasztalatát figyelembe véve fontos a rendelkezésre álló keretek mellett a folyamatos pályázati források felkutatása a helyi események megtartásának támogatására, illetve egyéb eszközök keresése az intézmények segítésére megfelelő helyi események megtartásában. Kiemelt cél, hogy az intézmények a helyi kulturális és sportélet aktív szereplőivé váljanak. Ennek érdekében meg kell vizsgálni azt a lehetőséget, hogy az intézmények befogadó helyszíneként fordított integrációval, helyi események szervezőiként vegyenek részt. A helyben szerveződő és helyben megvalósuló programok segíthetik leginkább elő a beilleszkedést, és az intézményi elzártság csökkenését.

Tervezett együttműködői kör: Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartású intézmények, jó gyakorlatot megvalósító más szervezetek és intézmények, EMMI, pályázatkíró szervezetek cégek, piaci szereplők.

Tervezett forrás: A tevékenységhez elkülönített forrás szükséges. Ezt, egyfelől az Esélyteremtési Intézkedési Programra, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság költségvetéséből elkülönített forrás, másfelől pedig pályázati és támogatói forrás biztosítja. Kiemelten fontos a sport és kulturális célú hazai és uniós pályázatok figyelése és az ezzel kapcsolatos információk célzott eljuttatása az intézmények részére. A rendezvények támogatása esetében nem csak a közvetlen pénzbeli támogatások biztosítása nyújthat

segítségét. A sport és kulturális események ingyenes látogathatósága érdekében megkötött együttműködési megállapodások esetében lehetőség nyílik arra is, hogy az együttműködés kiterjedjen sport szervezetek létesítményeinek társadalmi célú használatára. A TAO kedvezményezett sportszervezetek jogszabályi kötelezettsége havonta egy-egy napra közösségi célra biztosítani a sportlétesítményeiket. Ennek keretében akár helyszínnel vagy eszközökkel is segítjük az intézményeket.

3. Tevékenység: Központi raktár és tudástár kialakítása és üzemeltetése a szükséges animátori stáb kialakítása és felkészítése, valamint szakemberek képzése

Felelős: Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Esélyteremtési Főosztály, valamint az intézkedési terv keretei között kialakítandó kulturális-, és sportegyesület, mint leendő integrátor, szolgáltató szervezet.

Határidő: 2016. december 31.

Leírás: A Program egyik kiemelt projektje a központi raktár és digitális tudástár kialakítása, amely ellátja és biztosítja a sport, kulturális és szabadidős rendezvényekhez szükséges eszközöket és feltételeket.

A kulturális, sport és szabadidős tevékenységek végzéséhez **szükséges eszközök (sporteszközök, hangszerek, kézműves alapanyagok) beszerzésén túl a digitális tudástár** kialakítása lehetőséget biztosít a mentálhigiénés, egészségmegőrző, egészséges életmóddal kapcsolatos, drog prevenció, egészségtudatos táplálkozással, valamint környezettudatossággal összefüggő tevékenységek végzéséhez.

A tevékenység tárgyi eszközök beszerzését, megfelelő munkaerő kiválasztását és képzését, valamint az intézményrendszerben tevékenykedő sporttal és kultúrával foglalkozó szakemberek képzését is tartalmazza. A fenti folyamat megvalósításában kiemelt szerepet szánunk a sport és szabadidős tevékenységekre szervezett **mozgó csapatnak** (animátorok és technikusok), akik rendszeresen visznek aktivitásokat az intézményi szintre. Az intézményi szinten zajló tevékenységek megerősítése érdekében, a tevékenységhez szorosan kapcsolódik a sport és kultúra területeivel foglalkozó meglévő **intézményi szakember állomány képzése és fejlesztése.**

Tervezett együttműködői kör: Az egyes tevékenységekhez kapcsolódóan sportszervezetek, kulturális intézmények, civil szervezetek, egyházak, rendezvényszervezők, az érzékenyítő rendezvények tekintetében az Ability Park, a képzések lebonyolításában az FSZK, a központi raktár kialakításában a MEREK Guruló Műhely.

Tervezett forrás: A tevékenységhez elkülönített forrás szükséges. Ezt, egyfelől az Esélyteremtési Intézkedési Programra, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság költségvetéséből elkülönített forrás, másfelől pedig pályázati és támogatói forrás biztosítja.

4. Tevékenység: Turisztika, Üdültetés, Hagyományőrzés

Felelős: Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Esélyteremtési Főosztály és az Ingatlanhasznosítási osztály

Határidő: folyamatos

Az SZGYF által fenntartott üdülők közül a Szarvaskő Tardosi Sporttábor, valamint a Zamárdi Üdülő került felmérésre a tervezett tematikus táborok kapcsán, így pályázat útján ezeken a táborhelyeken biztosítunk lehetőséget az ellátottaink számára.

Leírás: A tevékenység idei évre tervezett elsődleges résztvevő tevékenysége a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartásában működő üdülők akadálymentesítése, kihasználtságának javítása, és az ehhez tartozó szakmai és infrastrukturális fejlesztések. A tevékenység része a turisztikai fejlesztésekhez kapcsolódóan az akadálymentes szálláshelyek kialakítása és kempingfelszerelések beszerzése. A tevékenység fenntarthatósága és fejleszthetősége érdekében meg kell vizsgálni az országos turisztikai fejlesztésekhez való kapcsolódás lehetőségeit. Elsősorban a Magyar Természetjáró Szövetség szervezésében zajló nagyszabású turisztikai fejlesztésekhez kapcsolódóan, továbbá a Magyar Házak Nonprofit Kft. tevékenységi körében képzelhető el szakmai együttműködés.

Tervezett együttműködői kör: A tervezett tevékenység tekintetében az Ingatlanhasznosítási Osztály és az Esélyteremtési Főosztály közösen felel a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartásában lévő üdülők akadálymentesítési munkálataiért. Ezen túl kiemelt partner lehet a Magyar Természetjáró Szövetség, valamint az országos és megyei turisztikai szakszövetségek, a helyi, területi turisztikai szervezetek, természetjáró körök, egyesületek, turisztikai irodák. A turizmus területén elsősorban a helyi, környékbeli látnivalók, turisztikai események, attrakciók szervezői, lebonyolítói.

Tervezett forrás: Az akadálymentesítési munkálatoknál a folyamatban lévő felújítások esetében a források rendelkezésre állnak, a további üdülők esetében felmérés alapján határozható meg az akadálymentesítés kivitelezhetősége és ennek költségei. A turisztikai eszközbeszerzésekhez elkülönített forrás szükséges. Az együttműködések esetében lehetőség van külső állami és céges források bevonására is.

5. Tevékenység: Tehetségkutatás, tehetséggondozás, tehetségmenedzsment

Felelős: Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Társadalmi Kapcsolatok Osztálya és Esélyteremtési Főosztálya, valamint az intézkedési terv keretei között kialakítandó kulturális és sportegyesület (SZGYF KSE)

Határidő: 2016. december 31.

Leírás: A tehetségkutatás színterén kiemelt feladat a meglévő tehetségkutató és tehetséggondozó programok esetében külön szempontrendszer biztosítása a fogyatékos személyek aktív részvételének megteremtése érdekében. A tehetséggondozó programok működtetése tekintetében prioritással bíró célkitűzés egy országos lefedettségű hálózat kialakítása.

A hálózat ideális kiépítéséhez célszerű a meglévő kezdeményezéseket integrálni, valamint létrehozni és működtetni egy, az amatőr események szervezését koordináló „animátori csapatot”. Az „animátor csapat” együttműködési megállapodások kezdeményez olyan szervezetekkel, amelyek országos és/vagy megyei programok szervezését és lebonyolítását végzik. Az együttműködések lehetnek belföldiek és határon túliak is. Az „animátor csapat” a megvalósított programokról értékelést és (szükség) szerint sajtóanyagot készít. A tehetséggondozás és tehetségkutatás területén állandó feladat a kiemelkedő tevékenységet folytató sportolók és művészek folyamatos menedzselése, karrierjük segítése, valamint a példaképek gondozása. Feladat és cél továbbá a gyermekvédelmi szakellátásban élő gyermekek és fiatal felnőttek képességének fejlesztése, tehetségük kibontakoztatásának elősegítése és ezzel életminőségük javítása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése.

Tervezett együttműködői kör: Kiemelt együttműködői körnek tekintjük az SZGYF által fenntartott gyermekvédelmi intézményeket, ezen belül a Cseppkő Gyermekotthont, a „VarázsCsepp” országos tehetségkutató-, és gondozó program, valamint a Niké Sportegyesület (Niké SE) a „Birokra Magyar” Kárpát-medencei Diáksport-program miatt. A sport tehetséggondozás tekintetében együttműködő partner a Fogyatékosok Országos Diák-és

Szabadidősport Szövetsége (FODISZ), a Magyar Speciális Olimpia Szövetség (MSOSZ) valamint FNSB HÍD SE, Bicske. A program fejlesztése érdekében együttműködési lehetőséget kell keresni a Magyar Génius Programmal, és a tehetséggondozó programokkal és szervezetekkel.

Tervezett forrás: A tevékenységhez elkülönített forrás szükséges. Ezt, egyfelől az Esélyteremtési Intézkedési Programra, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság költségvetéséből elkülönített forrás, másfelől pedig pályázati és támogatói forrás biztosítja.

6. Tevékenység: Kommunikáció

Felelős: Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Esélyteremtési Főosztálya, valamint az intézkedési terv keretei között kialakítandó kulturális és sportegyesület (SZGYF KSE)

Határidő: 2016. december 31.

Tervezett költsége 2016 évre: A Program kommunikációs tevékenységeit a Nemzeti Kommunikációs Hivatallal meglévő együttműködés alapján a Hivatallal közösen tervezzük elvégezni.

Leírás: A kulturális és sporttevékenységekhez kapcsolódó, elsősorban a kimagasló eredményeket bemutató, valamint a társadalmi szemléletformálással összefüggő kommunikációs tevékenység. Ennek keretében média felületek vásárlása, arculati elemek készítése, kommunikációs kampányok szervezése és lebonyolítása

Tervezett együttműködői kör: Egyfelől a megvalósítás során a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság meglévő sajtókapcsolatait használja a program, külsős szakértők és alvállalkozók bevonására pedig a hatályos beszerzési szabályok betartásával kerül sor.

Tervezett forrás: A tevékenységhez elkülönített forrás szükséges. Ezt, egyfelől az Esélyteremtési Intézkedési Programra, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság költségvetéséből elkülönített forrás, másfelől pedig pályázati és támogatói forrás biztosítja

7. Tevékenység: Lelki gondozás

Felelős: Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Társadalmi Kapcsolatok Osztálya és Esélyteremtési Főosztálya, valamint az intézkedési terv keretei között kialakítandó kulturális és sportegyesület (SZGYF KSE)

Határidő: 2016. december 31.

Leírás: Minden magyar állampolgár számára alapvető emberi jog a vallásszabadsághoz, szabad hitgyakorláshoz való jog, a magyar alkotmány egyértelműen fogalmaz e tekintetben: „Mindenkinek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a vallás vagy más meggyőződés szabad megválasztását vagy megváltoztatását és azt a szabadságot, hogy vallását vagy más meggyőződését mindenki vallásos cselekmények, szertartások végzése útján vagy egyéb módon, akár egyénileg, akár másokkal együttesen, nyilvánosan vagy a magánéletben kinyilvánítsa vagy kinyilvánítását mellőzze, gyakorolja vagy tanítsa.” (Magyarország Alaptörvénye, VII. cikk. 1 bekezdés)

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság feladata jelen program keretében a hitgyakorlás egységes feltételrendszerének megteremtése az állami fenntartású szociális és gyermekvédelmi szakellátásban, hiszen ellátottaink csak a közvetlen állami gondoskodás intézményrendszerén keresztül gyakorolhatják e jogukat. Az intézményi lelki gondozás alappillérei a következők:

1. Hitélményt adó programok szervezése,
2. Szakrális hely megteremtése,
3. Humán erőforrás biztosítása,
4. Rendszeres ima lehetősége,
5. Lelkiségi kiadványok beszerzése,
6. Élő kapcsolat kiépítése a helyi egyházi közösségekkel

Ezzel kapcsolatos feladat az intézményi lelki gondozásban résztvevő szakemberek fejlesztése, eszközrendszerük és szakmai tudásuk megerősítése. Kiemelt feladat valamennyi fogyatékosági csoport számára az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a hitérettel összefüggő eseményekhez és szolgáltatásokhoz.

A szabad hitgyakorlás és az egyházi szervezetek bevonásával biztosított lelki gondozás mellett a program része a kortárs segítői és sorstársi segítő csoportokkal való együttműködés, az intézményben ellátottak lelki gondozásában, és a krízishelyzetek kezelésében. Az egyházak mellett ebben a tevékenységben együttműködési megállapodások alapján egyetemek mentálhigiénés és szociális civil szervezetek vehetnek részt. A szakmai munka operatív

szervezése során bevonásra kerülnek olyan, a témában megvalósult jó gyakorlatok tapasztalatai, amelyek felmutatható eredményekkel bírnak.

A fiatalokú ellátottak esetében (14 – 22 évesek) a feladat kortárs segítő csoportok szervezése a több évtizedes gyakorlattal rendelkező szakmai együttműködő partnerek – például a debreceni Kortárs Segítő Szolgálat Egyesületet – bevonásával. Az egyes csoportok kialakításakor figyelmet kell fordítani a kitagolásban már érintett fiatalok, és az ebben még részt nem vevő gyerekek vegyes részvételére – akár kitagolási mentorok részvételével. A legfontosabb témák a célcsoport esetében az önálló életvitel, a bántalmazás felismerése és kezelése

A fogyatékkal élő ellátottak esetében a „sorstársi segítségnyújtás” eszközeinek alkalmazását tervezzük. Példaként az Önálló Életvitel Egyesület Révész programja említhető. A MEREK-ben kialakított csoportok jellemzően a friss baleseti sérültek, illetve fogyatékosá váló személyek segítségét hasonló helyzetű baleseten korábban átesett fogyatékkal élők segítik. Ebben az esetben még inkább hangsúlyt kell fektetni a kitagolásban már érintett ellátottak igényeire, mivel az önálló életvitel megteremtése hasonló kihívásokat és lelki folyamatokat takar a kitagolási folyamatban, mint amikkel egy baleseti sérült személynek kell megküzdenie.

Az időskorú ellátottak számára olyan lelki gondozói szolgáltatás kialakítása szükséges, ahol a résztvevők segítséget kapnak olyan területeken, mint pl. a magány kezelése, a szociális kapcsolatok leépülésének megelőzése és megakadályozása. Ezen a területen az egyházak által működtetett lelki segélyszolgálatok mellett a szakmai munkába, olyan nagy tapasztalattal rendelkező és a célcsoport számára már eddig is szolgáltatást biztosító civil szervezeteket tervezünk bevonni, mint például a Dél Után Alapítványt.

Tervezett együttműködői kör: Magyarországi történelmi egyházak, felsőoktatási intézmények, Kortárs Segítő Szolgálat Egyesület, Önálló Élet Egyesület (MEREK), Dél Után Alapítvány.

Tervezett forrás: A tevékenységhez elkülönített forrás szükséges. Ezt az Esélyteremtési Intézkedési Programra, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság költségvetéséből elkülönített forrás biztosítja.

Budapest, 2016. március 1.